

ΣΙΑΒΑΣΩ Δίκτος 2006

[ΔΙΑΒΑΖΩ]
ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Μαρία Λαμπαδαρίδου Πόθου

Η πορεία μιας μυθολογίας

Ποιητική κατάθεση τριάντα χρόνων αποτελούν οι δύο τόμοι *Ποιήματα 1970-1984* και *Ποιήματα 1984-2000* του Μανόλη Πρατικάκη και περιλαμβάνουν δεκατρείς ποιητικές συλλογές, επτά στον πρώτο τόμο και έξι στον δεύτερο. Μια ποιητική διαδρομή που καταγράφει την εξέλιξη και την ωρίμαση του ποιητή μέσα στο γίγνεσθαι των ίδιων των υλικών της ποίησής του, πώς τα μεταστοιχειώνει και τα ανασυνθέτει για να φτάσει σε νέα πεδία όρασης και ενόρασης, σε νέες γνωστικές προσεγγίσεις των υπαρξιακών του ερωτημάτων ή της «μυθικής Αλληγορίας» που υφαίνει το σώμα «παραπτημένο απ' τη μορφή του». Τη «μυθική Αλληγορία» του κοσμικού φαινομένου αναζητά ο Πρατικάκης από την πρώτη του ποίηση των λυρικών αναζητήσεων έως την τελευταία της αστρικής μνήμης και της ταύτισης του εγώ με το κοσμικό γίγνεσθαι, έτσι που το πρόσωπο του ποιητή γίνεται το κέντρο αυτού του απόλυτου «γίγνεσθαι» αλλά και, ταυτόχρονα, χάνεται μέσα στα στοιχεία του, εξομοιώνεται με αυτά, ενόργανα ή ανόργανα, αφού αποτελούν την οντολογική του πατρίδα. «Όπως από τους σκοτεινούς βυθούς οι ιχθύες / με το σμάλτο στα λέπια αστρικών, ακόμη ασύνδετων σημάτων», γράφει. Ένα κοσμογονικό στοιχείο υπάρχει στην ποίησή του, σάμπως να αλιεύει τις εικόνες του από βάθη αρχειυπικά της ύπαρξης, από βυθούς χαμένους σε αρχέγονα σχήματα, έτσι που ο υπερρεαλισμός της ποιητικής εικόνας να σημαίνει τον πόνο μιας γνώσης ανέφικτης ή, ακό-

μη, μια αίσθηση αγγέλλουσα άλλη αλήθεια.

Θα έλεγα πως η ποίησή του είναι μια προσωπική μυθολογία, αναγνωρίσιμη από την αγωνία που την περιρρέει: Να ανιχνεύσει τα προϋπαρξιακά βάθη της ψυχής.

Οπωσδήποτε υπάρχουν κι άλλες οπτικές και διαστάσεις στην ποίησή του, όπως ο χρόνος και ο θάνατος, όχι ως στοιχεία του κοσμικού γίγνεσθαι αλλά ως ανθρώπινη αγωνία. Ίσως η αγαπημένη του ποίηση, από τη νεότητά του ακόμα, να ήταν αυτή του Οδυσσέα Ελύτη. Βρίσκω εικόνες που πάνε στο βάθος να συμβάνουν με το δικό του ποιητικό όραμα. Όμως, από την άλλη, κάθε γνήσιος ποιητής μοιραία θα περπατήσει τους ίδιους δρόμους όταν στην ποιητική αγωνία του αναζητά μια οντολογική προσέγγιση των πραγμάτων. Αφού κοινά είναι τα μονοπάτια που οδηγούν στα υπερβατικά πεδία της ψυχής και στις υπαρξιακές αναζητήσεις της άλλης αλήθειας. Το πώς θα οραματιστούμε τις πατημασίες μας στον πηλό, αυτό κάνει, πιστεύω, την προσωπική μυθολογία, αυτό το βαθύτερο φιλοσοφικό όραμα του κόσμου. Και αυτό καταξιώνει τον ποιητή. «Πώς σου φέγγουν / παλαιά ναυάγια –που δεν ξέρεις– απ' της νύχτας τους άγριους βυθούς». ■

Μανόλης Πρατικάκης
Ποιήματα

Τόμος Α', 1970-1984,
Τόμος Β', 1984-2000

Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2004
σελ. 255 και 226,
τιμή: 16,00 και 15,00 ευρώ

Η Μαρία Λαμπαδαρίδου Πόθου
είναι συγγραφέας